

การทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองจังหวัดเชียงรายแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม

หัวหน้าการทดลอง   จงรักษ์ พันธุ์ไชยศรี   ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

บทคัดย่อ

การทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองจังหวัดเชียงรายแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและขยายผลการผลิตเมล็ดพันธุ์ให้แก่เกษตรกรในการยกระดับผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ สร้างเกษตรกรผู้นำ ตลอดจนเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดี ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ปี 2560-2563 ดังนี้ 1) ประชุมชี้แจงโครงการและคัดเลือกเกษตรกร 2) ทดสอบเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม 3) ทำแปลงต้นแบบขยายผลเทคโนโลยี พบว่า ปี 2560-2561 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจัดทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง รวม 24 ราย ในฤดูแล้งและฤดูฝน โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองที่พัฒนาแล้วจากงานวิจัยตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรเปรียบเทียบกับวิธีของเกษตรกร พบว่า ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ รายได้ และอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุนสูงกว่าวิธีเกษตรกร นอกจากนี้ยังมีต้นทุนต่อกิโลกรัมต่ำกว่า รวมทั้งมีคุณภาพเมล็ดพันธุ์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเมล็ดพันธุ์ จึงขยายผล จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดีในปี 2562 ทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน รวม 16 แปลง พร้อมทั้งจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดี ทำให้เกิดความเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ใช้เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ในพื้นที่อำเภอเชียงแสน และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

คำสำคัญ: เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง เกษตรกรมีส่วนร่วม